

Underbilag til bilag 2.Oversættelse.**Udvalgsbetænkning i lagtings sag nr. 56/1948: lov om lærerlønninger.**

Landsstyret har forelagt tinget forslag til nye lærerlønninger og pensioner på Færøerne og anbefaler tinget at vedtage det. Med forslaget, som undervisningsministeriet har udarbejdet efter henvendelse fra Færøernes landsstyre, følger bemærkninger til lovforslaget og følgeskrivelse fra undervisningsministeriet. Sagen er henvist til skoleudvalget.

Forslaget tilsigter at gøre de almindelige regler for lærerne i den danske folkeskole efter lærerlønningens lov nr. 414 af 12. juli 1946 gældende på Færøerne med nærmere anførte undtagelser. Undervisningsministeren kan bestemme, at den myndighed, der tilkommer ham efter fornævnte lov, henlægges til den færøske skoledirektion. Dog skal lederne i skolerne i de 3 største bygder og i Thorshavn udnævnes af ham (kongen), medens de øvrige færøske lærere ansættes af skoledirektionen.

Lærerlønningerne forhøjes til de danske lønninger, og købstadlærerløn får efter forslaget foruden lærerne i Thorshavn også lærerne i Klaksvig, Våg og Tverå. Til lønningerne ydes tillæg efter det færøske pristal så i øjeblikket bliver de højere her end i Danmark. Pensionsreglerne bliver de samme som i Danmark; men tillægget regnes efter det færøske pristal. Alle bygdelærerne undtagen vandrelærerne skal have ret til tjenestebolig, der fradrages lønnen, hvis boligen er for en gift med $\frac{1}{8}$ og for en ugift med $\frac{1}{12}$. Boligfradraget tilfalder kommunen. Skoledirektionen kan under særlige omstændigheder i et begrænset tidsrum fritage en kommune for at bygge tjenestebolig, mod at den til gengæld yder læreren passende huslejegodtgørelse. Ingen kan fastansættes som lærer, før han er fyldt 25 år og i mindst 2 år har været konstitueret lærer eller timelærer med mindst $\frac{2}{3}$ af fuldt timetal (36 timer om ugen). Lønnen udbetales af repartitionsfonden med $\frac{1}{12}$ om måneden og med fradrag af boliggodtgørelse og pensionsbidrag. Iøvrigt henvises til lovforslaget. Udgifterne til folkeskolen deles lige mellem repartitionsfonden og statskassen.

Skoleudvalget har ikke kunnet enes om sagen, men har delt sig i et flertal og et mindretal.

Flertallet (Joh. Poulsen, Joh. Reinert og S. P. Zachariasen) anbefaler at vedtage forslaget selv om der er forskellige ting, som de måske kunne have ønsket anderledes, men tiden er så fremskreden, at hvis loven, som det er hensigten skal træde i kraft 1. april i år, må der handles hurtigt.

Mindretallet (Rich. Long og Martin Holm) kan ikke anbefale at vedtage forslaget, der samtidig med, at den danske stat skal betale halvdelen af lærerlønningerne på Færøerne, gør vore lærere til danske tjenestemænd og giver undervisningsministeren den højeste myndighed i den færøske skole, selv om han kan overgive noget af denne myndighed til skoledirektionen. Mindretallet fremsætter derfor forslag til lagtingslov om lærerlønninger, der betales uden dansk hjælp, og vil i henhold hertil fremsætte lovforslag om at lægge hele det færøske skolevæsen ind under lagtinget. Skolevæsenet på Færøerne i færøske hænder har været selvstyrebevægelsens fornemste mål siden 1906 og bittert må det synes, at gamle selvstyremænd nu er med til som første frugt af hjemmestyret at føre vort skolevæsen tilbage til omtrent samme tilstand som før krigen, ja, i en vis henseende fjerne det færøske særpræg, som det nu har.